

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3713/2024
13.05.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог ЈУ „Туристичка организација Града Врања“ Врање, чији је пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., против тужене – противтужиље АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Павловић, адвокат из ..., ради утврђења по тужби и противтужби, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3775/2023 од 11.09.2024. године, у седници одржаној 13.05.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3775/2023 од 11.09.2024. године.

ОДБИЈА СЕ, захтев тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 344/2021 од 31.05.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди према туженој да је анекс број 4 Уговора о раду број ../18 од 30.03.2018. године, број ../20 од 05.08.2020. године, апсолутно ништав и не производи правно дејство и захтев за накнаду трошкова парничног поступка, као неоснован. Ставом другим изреке, усвојен је противтужбени захтев и поништено као незаконито решење директора тужиоца – противтуженог бр. 940/21 од 08.06.2021. године о отказу уговора о раду туженој – противтужиљи заснованог анексом број 4 Уговора о раду број ../18 од 30.03.2018. године, бр. ../20 од 05.08.2020. године, те је наложено тужиоцу – противтуженом да тужену – противтужиљу врати на ради и распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми, знању, способностима и радном искуству. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац – противтужени да туженој – противтужиљи накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 117.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3775/2023 од 11.09.2024. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом, у делу става другог изреке којим је поништено као незаконито решење о отказу уговора о раду и у

делу обавезивања тужиоца – противтуженог да тужену – противтужиљу врати на рад, као и одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке и у овом делу жалба тужиоца – противтуженог, одбијен је као неоснована. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке и тужба тужене – противтужиље којим је тражила да се наложи тужиоцу – противтуженом да је распореди у складу са њеном стручном спремом, знањем и способностима, је одбачена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је дала одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), Врховни суд је утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженом закључио анекс Уговора о раду број ../18 од 30.03.2018. године, број ../20 од 05.08.2020. године, којим је заснован радни однос тужене на неодређено време на упражњено радно место, без сагласности градоначелника Града Врања, а која сагласност је прописана чланом 29. Одлуке о буџету Града Врања за 2020. и 2021. годину. Тужилац је донео решење о отказу број ../21 од 08.06.2021. године из разлога што је уговор о раду којим је запослена преведена са одређеног на неодређено време апсолутно ништав. Тужбеним захтевом тужилац тражи утврђење ништавости анекса Уговора о раду од 30.03.2018. године и 05.08.2020. године, наводећи да су противни императивним прописима садржаним у Закону о буџетском систему којим је између осталог уређено питање заснивања радног односа у јавним установама и јавним предузећима, чији је основач Република Србија, аутономна покрајина или локална самоуправа, чије се финансирање обезбеђује из буџетских средстава, а тужена противтужбом тражи да се поништи као незаконито решење туженог о отказу уговора о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца, а усвојили противтужбени захтев, налазећи да је закључење спорног уговора о раду без претходно прибављене сагласности било забрањено тужиоцу, као кориснику буџетских средстава по одредбама императивних прописа и то одредбама Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, као и по одредбама члана 29. Одлуке о буџету Града Врања за 2020. годину. Међутим, закључење таквог уговора о раду није било забрањено туженој, као незапосленом лицу које тражи запослење, а Закон о буџетском систему и Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава не предвиђају ништавост уговора као последицу повреде наведене забране, већ предвиђају прекршајну одговорност за прекршиоца забране (послодавца као корисника буџетских средстава и његовог одговорног лица). Код изложеног, имајући у виду

одредбе члана 103. став 2. Закона о облигационим односима оспорени уговор о раду није ништав.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 27е став 34. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“ бр. 54/09...149/20) прописано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2020. године. Према ставу 35. истог члана, изузетно од става 34. овог члана, радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства. У случају непоштовања цитиране одредбе члана 27е став 34, одредбом члана 103б истог закона, предвиђена је прекршајна одговорност и новчано кажњавање корисника јавних средстава и одговорног лица корисника јавних средстава, привремено обустављање извршења апропријација намењених за исплату плата, односно примања запосленим, изабраним, постављеним и ангажованим лицима код корисника буџетских средстава и корисника средстава организације за обавезно социјално осигурање, односно привремена обустава преноса трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица јединица локалне власти.

Одредбом члана 103. став 1. Закона о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“ бр. 29/78...57/89, „Службени лист СРЈ“ бр. 31/93...18/20) прописано је да је уговор који је противан принудним прописима, јавном поретку или добрим обичајима ништав ако циљ повређеног правила не упућује на неку другу санкцију или ако закон у одређеним случајевима не прописује што друго. Према ставу 2. истог члана, ако је закључење одређеног уговора забрањено само једној страни, уговор ће остати на снази ако у закону није што друго предвиђено за одређени случај, а страна која је повредила законску забрану сносиће одговарајуће последице.

Наиме, правилан је закључак нижестепених судова да је у конкретном случају закључење спорног уговора о раду без претходно прибављене сагласности било забрањено тужиоцу, као кориснику буџетских средстава, по одредбама императивних прописа и то цитираним одредбама члана 27е Закона о буџетском систему, као и по одредбама Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Службени гласник РС“ број 113/2013...50/20) којом је регулисан поступак прибављања сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, као и да закључење таквог уговора о раду није било забрањено туженој, као лицу које тражи запослење. Осим тога, Закон о буџетском систему и Уредба о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава не предвиђају ништавост уговора као последицу повреде наведене забране, већ предвиђају прекршајну одговорност за прекршиоца забране – корисника буџетских средстава и одговорно лице код корисника буџетских средстава. Код изложеног правилно су нижестепени судови имајући у виду одредбе члана 103. став 2. Закона о облигационим односима закључили да предметни уговор о раду није ништав.

Из изложених разлога неосновани су ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Из наведених разлога, Врховни суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у првом ставу изреке.

Захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију је одбијен, јер наведени трошкови нису били потребни за одлучивање у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**